

1 MAJA - ŚWIĘTO PRACY

Święto Pracy, Międzynarodowy Dzień Solidarności Ludzi Pracy, popularnie zwany *1 Maja* – międzynarodowe święto klasy robotniczej, obchodzone od 1890 roku corocznie 1 maja. W Polsce Święto Pracy jest świętem państwowym od 1950.

Święto wprowadziła w 1889r. II Międzynarodówka dla upamiętnienia wydarzeń z pierwszych dni maja 1886r. w Chicago, w Stanach Zjednoczonych podczas strajku będącego częścią ogólnokrajowej kampanii na rzecz wprowadzenia 8-godzinnego dnia pracy.

Na ziemiach polskich pierwsze obchody miały miejsce w 1890 i odbywały się niejednokrotnie wbrew woli zaborców współorganizowane m.in. przez działaczy II Proletariatu. Masowe demonstracje, pochody oraz starcia z carskim wojskiem, policją oraz kozakami, a także wspierającymi je nacjonalistycznymi bojówkami miały miejsce w czasie rewolucji 1905 roku na ziemiach polskich zaboru rosyjskiego, organizowały je głównie Polska Partia Socjalistyczna, Socjaldemokracja Królestwa Polskiego i Litwy oraz Bund. Podobnie liczne pochody i demonstracje klasowych organizacji robotniczych i partii lewicowych, w tym Polskiej Partii Socjalistycznej, żydowskiego Bund-u, nielegalnej Komunistycznej Partii Polski, Polskiego Stronnictwa Ludowego „Wyzwolenie”, Komunistycznej Partii Zachodniej Ukrainy, Komunistycznej Partii Zachodniej Białorusi odbywały się też w ten dzień w okresie II RP, często były one atakowane przez policję oraz nacjonalistycznych bojówkarzy, dochodziło do morderstw działaczy klasowych związków zawodowych i partii lewicowych.

Wniosek o ustanowienie 1 maja jako *powszechne w całej Polsce święto pracy*, z prawem do dnia wolnego, był omawiany w Sejmie Ustawodawczym w 1919 roku.

W Polsce jest od 1950r. świętem państwowym, wolnym od pracy.

W czasach PRL organizowano tego dnia pochody pierwszomajowe, które miały upamiętniać ważne wydarzenia dla środowiska robotniczego. Manifestacje zwoływane przez PPS przed drugą wojną światową miały charakter dość spontanicznego przemarszu, gromadzącego zwolenników partii socjalistycznej. Po 1945r. przejmujący władzę w Polsce komuniści próbowali początkowo nawiązywać do przedwojennego schematu (np. obecność mszy świętej w programach uroczystości), ale powoli nasilał się proces odgórnego planowania całej ceremonii i traktowanie tego dnia jako święta państwowego, który stawał się obowiązkowym rytuałem. W latach 80. nielegalne demonstracje pierwszomajowe organizowała w opozycji do oficjalnych obchodów podziemna Solidarność. Święto Pracy było jednym z najważniejszych świąt w PRL-u, miało ono również szczególną wagę dla nazewnictwa w tym okresie. Nazwę imienia „1 maja” nosiło wiele ulic i placów

Polski. Na cześć Święta Pracy otrzymała nazwę również jedna z najnowocześniejszych i największych kopalń w ówczesnej Polsce – KWK 1 Maja w Wodzisławiu Śląskim.

Obecnie Międzynarodowe Święto Pracy w Polsce ma charakter spontaniczny, pluralistyczny i wielonurtowy. Od lat swoje demonstracje organizują środowiska anarchistyczne i anarchosyndykalistyczne np. Związek Syndykalistów Polski, osobne uroczystości organizuje Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych i Sojusz Lewicy Demokratycznej. Własne obchody w Warszawie organizuje Ruch Sprawiedliwości Społecznej, Komunistyczna Partia Polski oraz Pracownicza Demokracja. Podobne uroczystości organizuje Polska Partia Socjalistyczna i Lewica Razem w Łodzi oraz Warszawie. Demonstracjom towarzyszą pikniki, kiermasze prasy lewicowej, konferencje, dyskusje plenerowe oraz koncerty np. Warszawski Chór Rewolucyjny czy Krakowski Chór Rewolucyjny.

Pochód 1 - majowy w czasach PRL.